

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-77/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 2 lipca 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Zamościu II

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez Radę Miejską w Lubyczy Królewskiej od postanowienia Komisarza Wyborczego w Zamościu II z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze (znak DZM-II-5242-1-1/18)

postanawia

- 1) nie uwzględnić odwołania;
- 2) uchylić w trybie nadzoru postanowienie Komisarza Wyborczego w Zamościu II z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze (znak DZM-II-5242-1-1/18) i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Lubyczy Królewskiej, uchwałą Nr XLII/222/2018 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Komisarz Wyborczy w Zamościu II, po dokonaniu analizy podziału na okręgi wyborcze gminy Lubycza Królewska, działając w trybie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego, postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2018 r. (znak DZM-II-5242-1/18), stwierdził, że podział na okręgi wyborcze dokonany przez Radę Miejską w Lubyczy

Królewskiej uchwałą Nr XLII/222/2018 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu narusza przepisy Kodeksu wyborczego oraz wezwał Radę Miejską do dokonania zgodnego z prawem podziału na okręgi wyborcze w wyznaczonym terminie.

W związku z tym, że Rada Miejska w Lubyczy Królewskiej nie dokonała zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze, Komisarz Wyborczy w Zamościu II, działając na podstawie art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, postanowieniem z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze (znak DZM-II-5242-1-1/18), dokonał podziału gminy na okręgi wyborcze.

W dniu 4 czerwca 2018 r., tj. w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od przywołanego wyżej postanowienia Komisarza Wyborczego w Zamościu II, złożone przez Radę Gminy w Lubyczy Królewskiej (uchwała Nr XLV/2018 z dnia 1 czerwca 2018 roku w sprawie złożenia odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej).

W odwołaniu Rada Miejska w Lubyczy Królewskiej wniosła o uchylenie postanowienia Komisarza Wyborczego w Zamościu II z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze (znak DZM-II-5242-1-1/18). Poza tym w uzasadnieniu odwołania wskazano, że według Rady:

- 1) uchwała Nr XLII/222/18 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu podjęta została na podstawie przepisów Kodeksu wyborczego oraz wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z Państwowej Komisji Wyborczej dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204), a także została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego;
- 2) analogiczny podział obowiązywał dotychczas;
- 3) podział dokonany przez Komisarza Wyborczego w Zamościu II spowoduje wydłużenie drogi dojazdu do obwodu głosowania, co będzie uciążliwe dla wyborców, gdyż są oni przyzwyczajeni do okręgów wyborczych funkcjonujących od kilkunastu lat, a jeżeli wyrażają chęci zmian okręgów wyborczych to dokonują tego w formie wniosków do rady.

- 4) podział dokonany przez Komisarza Wyborczego w Zamościu II może spowodować niższą frekwencję wyborczą w niektórych okręgach wyborczych;
- 5) załącznik do postanowienia Komisarza Wyborczego w Zamościu II „zawiera istotne wady merytoryczne, polegające na dwukrotnym wpisaniu jednej ulicy w dwóch okręgach wyborczych oraz podaniu błędnych nazw ulic i miejscowości, nie figurujących w urzędowym wykazie nazw miejscowości gminy Lubycza Królewska (...)”; w odwołaniu błędy zostały szczegółowo wymienione.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła co następuje.

Na wstępie Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że mimo przywołanej w odwołaniu zasady stałości okręgów wyborczych (art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego), tj. jednej z kluczowych zasad dotyczących podziału na okręgi wyborcze, dokonanie zmian w dotychczasowym podziale na okręgi wyborcze gminy Lubycza Królewska (z 2012 r.) było konieczne, gdyż wbrew twierdzeniu wnoszącej odwołanie Rady, podział ten nie był zgodny z prawem (naruszał m. in. art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego). Ponadto rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie ustalenia granic niektórych miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, ustalenia granic oraz zmiany nazw i siedzib władz niektórych gmin (Dz. U. poz. 1083) z dniem 1 stycznia 2016 r. Lubyczy Królewskiej nadano status miasta. Dodatkowo jak wskazuje Rada Miejska w Lubyczy Królewskiej w uzasadnieniu swojej uchwały, utworzono nowe sołectwa i zmieniono granice kilku innych. Dlatego też zmiana podziału na okręgi wyborcze była konieczna.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza jednocześnie, że także podział dokonany uchwałą Nr XLII/222/18 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, wbrew twierdzeniu Rady, był niezgodny z prawem, co szczegółowo wykazał Komisarz Wyborczy w Zamościu II w uzasadnieniu postanowienia z dnia 26 kwietnia 2018 r. (znak DZM-II-5242-1/18). Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla przy tym, że jak wskazała m. in. w wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze oraz w piśmie z dnia 12 marca 2018 r. znak ZPOW-521-8/18, jedynie w przypadku, gdy obowiązujący podział gminy na okręgi wyborcze jest zgodny z przepisami Kodeksu wyborczego, rada gminy nie może go zmienić. Państwowa Komisja Wyborcza raz jeszcze zaznacza, że podział gminy Lubycza

Królewska dokonany przez Radę Gminy w Lubyczy Królewskiej Nr XLII/222/18 z dnia 26 marca 2018 r. narusza przepisy Kodeksu wyborczego. W związku z tym Komisarz Wyborczy słusznie wezwał Radę Miejską do dokonania zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze, a także, w związku z niewykonaniem wezwania, dokonał podziału gminy na okręgi wyborcze działając na podstawie art. 14 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza raz jeszcze podkreśla, że niezasadne jest powoływanie się na zasadę stałości okręgów wyborczych, w przypadku, gdy dotychczasowy podział na okręgi jest niezgodny z prawem. Dlatego też zarzuty w tym zakresie są bezzasadne.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego braku spójności podziału na okręgi wyborcze z podziałem na stałe obwody głosowania, co według wnoszącej odwołanie Rady może spowodować wydłużenie drogi do lokalu wyborczego oraz niższą frekwencję wyborczą, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że dokonanie przez Komisarza Wyborczego w Zamościu II podziału na okręgi wyborcze gminy Lubycza Królewska, uprawnia do dokonania nowego podziału na stałe obwody głosowania, w taki sposób, aby podział ten był dostosowany do utworzonych okręgów wyborczych. Oznacza to zatem, że m. in. w przypadku, gdy komisarz wyborczy działając na podstawie art. 17 § 2 Kodeksu wyborczego, dokona nowego, zgodnego z prawem podziału gminy na stałe okręgi wyborcze, to rada (lub komisarz wyborczy) powinna również dokonać nowego podziału na stałe obwody głosowania na podstawie art. 13 ust. 1 powołanej ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, o ile zachodzi konieczność dostosowania podziału na obwody głosowania do podziału na okręgi wyborcze, najpóźniej w terminie 1 miesiąca od dnia dokonania nowego, zgodnego z prawem podziału gminy na okręgi wyborcze. Dlatego też zarzuty dotyczące utrudnienia w dostępie do lokalu wyborczego (np. wydłużenia drogi do lokalu wyborczego) są na tym etapie, tj. przed ewentualnym dokonaniem podziału na stałe obwody głosowania, dostosowującym go nowego podziału na okręgi wyborcze, również bezzasadne. Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla, że jak wynika z powołanego wyżej art. 13 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, podziału na obwody głosowania dokonuje się po dokonaniu podziału na okręgi wyborcze (dostosowuje się go

podziału na okręgi wyborcze), a nie odwrotnie. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że nieuzasadnione jest powoływanie się na stałość obwodów głosowania (przyzwyczajenia wyborców) w przypadku, gdy podział ten został oparty na niezgodnym z prawem podziale na okręgi wyborcze.

Odnosząc się natomiast do zarzutu dotyczącego nieprawidłowego opisu granic okręgów wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że Komisarz Wyborczy w Zamościu II, postanowieniem z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie sprostowania błędów (znak DZM-II-5242-1-4/18) sprostował nieprawidłowości w zakresie opisu granic okręgów wyborczych w gminie Lubycza Królewska. Dlatego też zarzuty w tym zakresie stały się bezprzedmiotowe.

Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że zarzuty podniesione w odwołaniu są w całości bezzasadne.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w pkt 1 sentencji uchwały.

Jednakże Komisarz Wyborczy w Zamościu II wydając postanowienie z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Lubycza Królewska na okręgi wyborcze (znak DZM-II-5242-1-1/18) nie uwzględnił, że sołectwo Żurawce (norma 0,870) może samodzielnie stanowić okręg i nie musi być połączone z sołectwem Żurawce Osada (norma 0,365), które powinno zostać połączone w jeden okręg wyborczy z innymi, graniczącymi z nim, sołectwami, które także nie mogą samodzielnie stanowić okręgu wyborczego. Układ przestrzenny gminy Lubycza Królewska w połączeniu z liczbą poszczególnych sołectw pozwala na połączenie sołectwa Żurawce Osada (0,365), z sołectwami Dyniska Nowe (0,328), Myślatyn (0,059) i Nowosiółki Kardynalskie (0,234), tworząc spójny terytorialnie okręg wyborczy, o łącznej normie przedstawicielstwa 0,986.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza przy tym, że połączenie w jeden okręg wyborczy jedynie sołectw, które nie mogą samodzielnie stanowić okręgu wyborczych zwiększa szanse na uzyskanie mandatu przez przedstawiciela każdego z nich. Natomiast w przypadku połączenia sołectwa, które nie może samodzielnie tworzyć okręgu wyborczego z sołectwem, które może samodzielnie stanowić okręg wyborczy, zdecydowanie zmniejsza szanse na mandat przedstawiciela mniejszego z nich. Dlatego też łączenie sołectwa, które może samodzielnie tworzyć okręg wyborczy z sołectwem, które nie może samodzielnie stanowić okręgu wyborczego, powinno mieć miejsce jedynie w sytuacjach wyjątkowych, gdy nie ma innej możliwości. Wprawdzie takie sytuacje występują w gminie Lubycza

Królewska, lecz nie w zakresie sołectwa Żurawce Osada, które jak wskazano powyżej, nie musi być połączone z sołectwem Żurawce.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza zatem, że połączenie w jeden okręg wyborczy sołectwa Żurawce, które może samodzielnie stanowić okręg wyborczy z sołectwem Żurawce Osada, które nie może samodzielnie stanowić okręgu wyborczego, lecz może zostać połączone z innymi, graniczącymi z nim, sołectwami, które również nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych, stanowiło naruszenie art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego. Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w pkt 2 sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

1.
Komisarz Wyborczy w Zamościu II
2. a/a